

**B.R.S. Semester - 6 (CBCS) Examination
July-2025 (OLD COURSE)
C-22 HORTICULTURE & FORESTRY(CORE-22)**

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના માંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (૧૦)
1. ટામેટાની જાતો ગુજ.ટામેટા ૧, પૂસા પર્પલ, ગુજ.ટામેટા ૨, જુનાગઢ રાઉન્ડ અને GHT-1, ની સરખામણી કરવા માટે CRD મુજબ લેવાના પ્રયોગમાં દરેક માવજત માટે સરખી ચાર પુનઃરચના રાખવાની હોય તો માવજતોની યદ્યચ્છ ફાળવણી કઈ રીતે કરશો તે મુદાસર આકૃતિ સાથે સમજાવો.
 2. રીંગણાની જાતો ગુજ.હા.રીંગણા-૧, જુનાગઢ લાંબા, સુરતી રવૈયા, ગુજ.ગ્રીન ગોટા અને પૂસા રાઉન્ડ ની સરખામણી કરવા માટે દરેક માવજત માટે ચાર પુનઃરચના રાખી RBD મુજબ લેવાના એક ક્ષેત્રપ્રયોગમાં માવજતની યદ્યચ્છ ફાળવણી કઈ રીતે કરશો તે મુદાસર આકૃતિ સાથે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેના માંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. (૧૦)
1. પ્રાયોગિક એકમોમાં બે દિશા તરફી ચલન હોય ત્યારે કઈ પ્રયોગ રચનાનો ઉપયોગ કરશો? આ રચના મુજબ પાંચ માવજતની ચકાસણી કરવાની છે તો માવજતોની યદ્યચ્છ ફાળવણી કઈ રીતે કરશો તે ઉદાહરણ દ્વારા આકૃતિ સાથે મુદાસર સમજાવો.
 2. સંશોધન દરખાસ્ત તૈયાર કરવાની પદ્ધતિ મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો (કોઇપણ ત્રણ) (૧૫)
1. સ્વાતંત્ર્યની માત્રા
 2. નીરાકારણીય પરિકલ્પના
 3. વિચરણ પૃથ્થકરણ
 4. “બીવાન્સ હાફ ફીલ રીત” પ્રયોગ રચના
 5. CRD અને RBD વચ્ચેના તફાવતો
- પ્રશ્ન-૪ માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો (કોઇપણ પાંચ) (૧૫)
- (દાખલામાં ગણતરી દર્શાવવી આવશ્યક)
1. CRD માં કયા પાયાના સિધ્ધાંતનો ઉપયોગ થતો નથી? શા માટે?
 2. LSD માં જો સ્તંભની સંખ્યા=6 હોય તો Column df, Treat df અને Total df શોધો.
 3. CRD માં નષ્ટ ખંડ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે કે નહિ? શા માટે?
 4. ક્રાંતિક તફાવતની વ્યાખ્યા લખી તે શોધવાનું સૂત્ર લખો.
 5. જોડકા રચનાને વ્યવસ્થિત રચના પણ કહે છે. કારણ આપો.
 6. CRD ની સરખામણીમાં RBD માં પ્રાયોગિક દોષ વધે કે ઘટે? કઈ રીતે?
 7. એક ક્ષેત્રપ્રયોગમાં 20 મીટર લાંબા ખંડમાં બે હાર વચ્ચેનું અંતર 60 સે.મિ. હોય તેવી કુલ 25 હારો આવેલી છે તો ખંડના કુલ વિસ્તારનું ક્ષેત્રફળ શોધો.
